

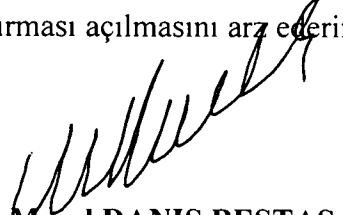
T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 2002
Tarih : 13.05.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Engellilerin toplumsal hayata etkin biçimde katılım sağlarken; istihdam, eğitim, sağlık, sosyal hizmet, spor, kültür, yeterli gelir elde etme ve bunun gibi alanlarda yaşadıkları temel sorunların tespit edilmesi ve maruz kaldıkları ayrımcılığa ilişkin alınacak önlemlerin belirlenmesi için Anayasanın 98'nci, İktüzük 'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

13.05.2016

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Adana Milletvekili

GEREKÇE

UNESKO tarafından yapılan araştırmalara göre; Türkiye’de nüfusun yüzde 14 ‘ünün engelli olduğu ifade edilmektedir. Bu kadar büyük bir orana sahip olan engellilerin eğitim ve istihdam başta olmak üzere sosyal, kültürel, ekonomik hayata katılımları sağlanabilmiş değildir. Buna bir de yasal mevzuattaki sıkıntılar ile toplumsal hayata katılımlarını asgari düzeyde dahi sağlamaktan uzak yaşam koşulları da eklenince engelli yurttaşların maruz kaldıkları ayrımcılık kat be kat artmaktadır.

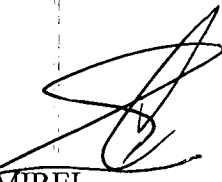
Engelli yurttaşlar kendi ihtiyaçlarını gideremedikleri gibi buna katkı sağlayıcı düzenlemelerden de yoksundurlar. En başta ulaşım olmak üzere binaların ve yolların mimari yapısı, kamusal alanların düzenlenme biçimi, çevre koşulları, sağlık, istihdam, eğitim gibi nedenlerle engellilerin fark edilme sürecinde olması gereken noktadan oldukça uzak konumda bulunduğu önemli bir ülke gerçeğidir. Öngöründen uzak bu yaklaşımlar engelli bireyleri toplumdan soyutlamaktadır. Tüm bu dezavantajlı halin yanı sıra engelli bireyler bir de engellilik durumlarını ispata zorlanmaktadırlar. Türkiye’de bir kişinin engelli olduğunu belgelendirmesi zaruri kılınmış; engellilerin devlet imkânından yararlanması için sağlık kurumlarında % 40 engelli olduğunun belgelenmesi şartı getirilmiştir. Oysa *bu hâl İLO Sözleşmesine aykırıdır.*

Öte yandan bilgi eksikliği, sağlık hizmetlerinin ulaşılabilirliği, ekonomik yük, tıbbi yetersizlikler vb. nedenle engelliler; yeterli, zamanında ve sürekli sağlık hizmeti alamamaktadır. Engellilerin yaklaşık % 47’si engelliden dolayı herhangi bir şekilde tedavi edilmemektedir. Engelli vatandaşların Engelliliklerinden dolayı kullandıkları cihazlar SGK tarafından masrafları belli bir süreliğine karşılanmaktadır. Hayatı boyunca bu cihazlara bağımlı olan engellilerin bozulan cihazların tamir masraflarının ise kendilerince karşılanması koşulu getirilmiştir. Engelliler için gerekli cihazların temin ve masraflarından kaynaklı sorunlar ile rehabilitasyon ihtiyaçlarının karşılanmaması engelli bireylerin toplumla temasının önünde engellerden başlıcalarıdır. Bilindiği üzere rehabilitasyon, yitirilen bir yeteneğin yeniden kazanımı değil, başka bir yeteneğin ikame edilmesidir. Bu anlamda rehabilitasyon engelli yurttaşların hem toplumsal bağlarının devamında hem de istihdam alanında önemli bir yer işgal

etmektedir. Ancak ne yazık ki bu husus atlanmakta ve önem atfedilmemektedir. Oysa engelli yurttaşlara aylık bağlanması biçiminde ranta dayalı bir yöntem yerine engellilerin toplumla kaynaşması, eğitim olanaklarından eşit bir biçimde yararlandırılmaları, sağlık vb ihtiyaçlarının giderilmesi, ekonomik gelir elde edecekleri biçimde istihdamları şeklinde çalışmalar yürütülmesi çok daha yerinde olacaktır.

Yine engellilerin eğitimi konusunda da çeşitli ülke uygulamalarına kıyasla oldukça geri düzenlemelerin olduğuna şahit olmaktayız. Engellilerin eğitim alma ve meslek edinme taleplerini gerçekleştirme olanakları bir hayli sınırlıdır. Son yıllarda, hızla çoğalan ve hatta özel eğitim kurumlarına ayrılan ödeneklerle işletmecilerin cazibe merkezlerine dönüşen özel eğitim merkezleri, denetimsiz uygulamalar nedeniyle engellilerin ve ailelerinin istismar edildiği rant alanlarına dönüşmüş durumdadır. Gerek eğitim merkezleri ve eğitim programları, gerek engelli sayısı ve engellilerin eğitiminde görev alacak deneyimli kadro oluşturulmasına dair politikalar yetersizdir.

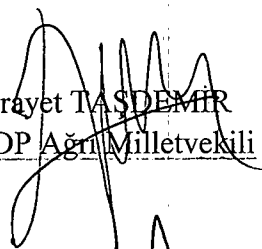
Engellilerin toplumsal hayata ayrımcılığa uğramadan ve etkin biçimde katılmalarını sağlamak üzere; istihdam, eğitim, sağlık, sosyal hizmet, spor, kültür, yeterli gelir, alt yapı vb. gibi alanlarda yaşanan sorunların tespit edilmesi ve alınacak önlemlerin belirlenmesi için Meclis Araştırma Komisyonu kurulması önem arz etmektedir.

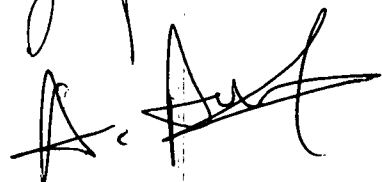
Çağlar DEMİREL
HDP Diyarbakır Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

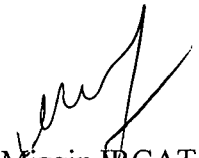
Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

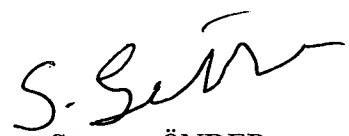
Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

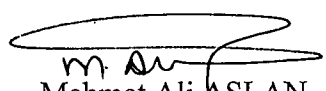
Mizgin ERGAT
HDP Bitlis Milletvekili

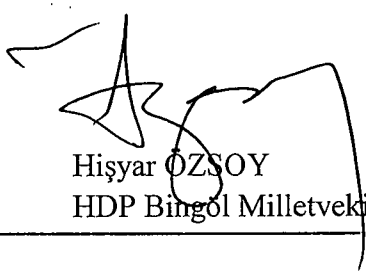
Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

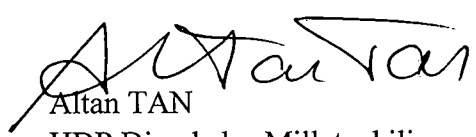
Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

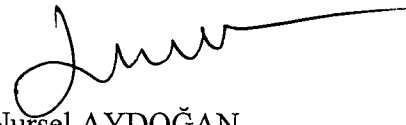
Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

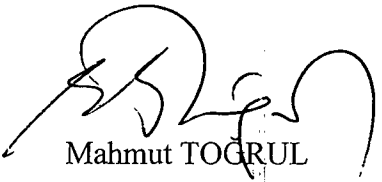
Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

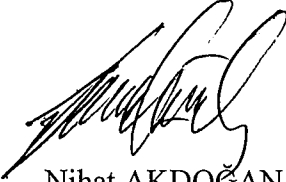
Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

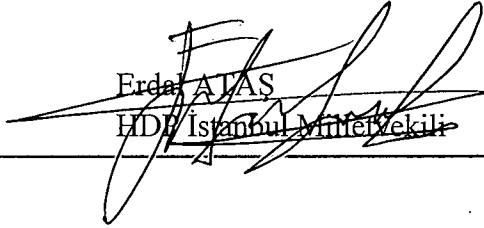
Mahmut TOGRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Erda ATAS
HDP İstanbul Milletvekili